

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökön.
A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kéretik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb **szerdá reggeli 10 óráig** beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhasábos petítor első hirdetésnél 4 kr., többszöri
nél 3 kr. Kinestári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova
az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Torontál vármegye alispánjának számadási jelentése.

Tekintetes megyei bizottság!

Midőn 1870. évi XLII. törvényzikk rendeletének értelmében a megyei állapotról szóló jelentésemet előterjesztendő vagyok, hogy a tisztelt megyei bizottságnak az elintéztet és elintézetlenül maradt tárgyknak lehetőségig részletes és sommás kimutatásáról, de ezen kívül hatósági működésünk nevezetesebb mozzanatairól is tudomása legyen, nem tehetem, miszerint bevezetésül ne említsem fel, hogy valamint folyó évi május 4-iktől számítva, szolgálati időm sokkal rövidebb, mint hogy most már azon tapasztalattal állhatnék szemközt és elmondhatnám, hogy működésünk megyehatósági tényekben és eseményekben gazdag lett volna, úgy másrésztől, miután az egész évre 195,902 ft. 40 kr. megállapított megyei költségekre mint javadalmazásoknak havonkénti kiszolgáltatásánál tetemes levonások történtek, ennek folytán fájdalom, a municipális autonómia határain belül jogaimat gyakorolva, oly küzdelmeket sem kerülhetünk ki, melyek buzgalommal működő tisztviselők tevékenységére kedvetlenítőleg, sok esetben zsbasztól, magára pedig az önkormányzatra is károsan hatnak. — Elegendőnek tartom ez irányban megyei közgyűléseink 162., 194., 222., 254., 255., 271., 310. 331. számjaira hivatkozni, melyek állítom mindannyi bizonyítékul szolgálhatnak.

Ezt előre bocsajtva a megyei közbiztonságot illetőleg, van a megyének csendőrsége, mely egy csendőri kapitányból, 14 csendőrből, 29 lovas, 128 gyalog csendőrből áll. A közbiztonságnak állapotát leghelyesebben az előfordult esetek mennyi- és minősége szerint lehet megismertetni, ezen okból felelősséget tartom, hogy az egész megyében 9 emberölés, 2 gyermekölés, 4 gyújtogatás, 153 lopás és 202 kisebb-nagyobb rendőri kihágások esetei fordultak elő. Mely ekkép felszámított esetek folytán és a megyei csendőrségnek mint bizottsági közegeknek számát a megye nagy kiterjedéséhez viszonyítván a megye közbiztonsági állapotának megbírástát a tisztelt bizottság bölcs belátása alá terjesztem.

Átmenve a közegészségi ügyre, ez Torontál megye területén folyó évi május hónapi közgyűlés óta kedvezőnek mondható, mert a járványos jellegű himlő-küteg, mely még a múlt évben támadt és folyvást uralgott, folyó évi május havában apadni kezdett, és június hóban egészen megszűnt. — E járvány a megye 14 kerületének 46 községében szedte áldozatait oly formán, hogy összesen 1723 beteg volt, meggyógyult 1154 és meghalt 569. — Ezen küteg kór terjedésének megállítására szemponyjából a megyei hatóság már 1873. évben akkép intézkedett, hogy a vizolást (Revaccinációt) az egész megye területén elrendelvé, annak folytán a megyében 25,260 egyén lett újra beoltva. — Ezen járványos betegségen kívül semmiféle más járványos betegség nem mutatkozott, kivéven e hóhurutot (Keuchhusten), mely a gyermekeknek szorványosan és szelid lefolyással fordult elő; július havában mutatkozott a hányáskezelés esetei is, de jó kimenetellel, úgy hogy augusztus és szeptember hónapokban már az egészségi állapot kitünő volt. Örvedetes tudomásul szolgálhat az is, hogy megyénkben a községi orvosok száma szaporodik.

A népnevelés és közoktatás ügye jelenleg hazánknak kétségtelenül legfontosabb és legérdekesebb ügyei egyikét képezi. Legújabb törvényeink ez ügynek kifejlesztését magának a nemzetnek kezébe tévé, a közoktatás ügye iránti érdeklődés követeli, miszerint megyénkben a nagy feladat miképen megoldásáról, az iskola ügy létező hiányáról, vagy szerencsés folyamáról tüzetesebben szóljak. —

Megyénkben az 1874-ik évben járt 6—12 éves fiú a mindennapi iskolába 19,812, leány 14,915, összesen 34,727; előbbeni évben járt 31,758, szaporodott tehát a népiskolákba járók száma 3969; — de másrésztől 16,759 tézzen azon tanköteleseknek száma, kik iskolába egyáltalában nem járnak. A törvény 34. szakasza szerint minden 80 tanköteles gyermek után egy tanító, egy tanterem volna szükséges; a megyében van 358 tanterem, kívántának 434, hiányzik tehát 76. Oly 13—15 éves tanköteleseknek száma, kik tartoznának az ismétlő iskolákat látogatni, tézzen 21,380, ezekből azonban csak vassáronként, és majdnem kivétel nélkül német ajku községekben, itt is hanyagul 7362 járnak. Azt, hogy testgyakorló helyek csak szorványosan találtnak, felszerelve pedig alig néhány van, nem is említvén, a tanügy állapotát legjobban jellemzik még azon körülmények, hogy az egész megyében az államsegély mellett felállított zombolyai polgári iskolán kívül, egy felsőbb nép- vagy polgári iskola nem létezik; továbbá: hogy a tanítók miként sürűen panaszkodnak, az amugy is szűken kiszabott fizetéseiket rendetlenül vagy épen meg nem kapják. Az itt elősorolt tények bizonyára nem olyanok, melyek a népnevelés és közművelődés barátjára megnyugtatólag hatnának. — Részemről őszintén kijelentem, miszerint szolgabíráink nemes akaratától és lelkiismeretes munkásságától függ, hogy a népnevelés és oktatás törvényünk végrehajtásánál a községek előjárói kötelességeiket pontosan teljesítsék.

Egy másik nagy fontosságú kérdést a megyei adminisztrációban képezik az árvaügyek, mert felelősséggel közvetlen a megyei hatóság gondviselése alá helyezvük; e tekintetben méltó figyelmet érdemel azon körülmény, hogy a megyei árvaügyek 3 külön rendbeli módon kezeltetnek, nevezetesen 78 oly község van, hol az árva-pénzek a megyei árvaszéktől elkülönítve önállólag kezeltetnek; minthogy pedig tapasztaltatott, hogy az ily községekben sok helyen helytelenül kezelik a pénzeket, és alig tízed része kezeli úgy, mint a megyei határozatok rendelik, ezen szempontból kiindulva, azt is méltán lehet következtetni, hogy az árva javára a pénzek kellőképen biztosítva nincsenek. Nagyon szükséges lenne akkép rendelkezni, miszerint az illető szolgabíráknak meghagyassék, hogy a mely községek az árvaügyeket önállólag kezelik, felügyeljének a megyei határozatok pontos megtartására, mert ez egyedüli módja annak, hogy a különben nem alap nélküli aggodalmak megszüntessenek, és az árvaügyek állapota kielégítőnek elismertessék. A megyei árvaszék maga részéről a nála lévő árva-pénzeket pedig cumulative kezeli, és bár a megyei határozatok pontosan megtartja, mégis azon körülmény az árvaszéknél is forog fenn, miszerint vannak oly pénzek, a melyek kellő biztossítással nem látattak el; végre a volt határörvidékből az illető árva-pénztár átvétetvén szingulative kezeltetik oly rendeltetéssel, hogy a volt határörvidéki árva-pénzek, csakis ott helyeztetnek el azon elővigyázattal, hogy biztos helyre adassanak.

A megyei közmunkaerőnek az lévő rendeltetése, hogy annak czélszerű felhasználásával közlekedési utak készíttessenek, és a romlottak helyreállításának, ez évi tavaszi és őszi időnyre természetben 83,261 kétfogatu ígás, továbbá 6884 egyfogatu ígás, és végre 173,884 kézi napszám lett utak készítésére fordítva; ezen tömérdek nagy erővel, mely készpénzben, és pedig: a kétfogatu ígás napszámát a 2 ft. 16 kr-ával, az egyfogatu ígás napszámát a 1 ft. 14 kr-ával, és a kézi napszámát a 57 kr-ával számítva, tézzen 286,805 ft. 40 krt; — a mérnöki-leg előirányzott és elhatározott munkálatok

ugyan befejeztettek, miután azonban utainkról, úgy mint jelenleg vannak a közvélemény oda nyilatkozik, hogy csak addig járhatók, míg száraz idő van, ha pedig megindulnak a nedves napok, akkor vagy épen nem, vagy életveszélyeztetéssel használhatók, merész állítás volna, hogy utaink jó állapotban vannak. Czélszerűségét az oly methodusnak, mely szerint jelenleg utaink építvük, eléggé tanúsítja azon körülmény, miszerint nemcsak lapályos és vizzállásos helyeken, hanem szükség nélkül a magaslatokon is, hol nem kellett volna, pessünk nélküli magas tölések emeltek egyfolytonosságban oly módon, hogy a töltés melletti nyári út a kiásott gödrök miatt teljesen lehetetlenné vált; a megyei mérnöki hivatal, mely az ily módoni utkésztetésnek mestere volt, az utakat rosszul sikerülteknek ösmeri el, az okot annak tulajdonítván, hogy a munka kivitelénél kellő felügyelés nem lett volna. Mindenesetre, egyes helyeket kivéve, a közlekedés nem megkönnyítetett, hanem rosszabbá és nehezebbé vált oly annyira, miszerint sajnálni kell az erőt, mely arra vesztegettetett. Utainknak ezen állapota meg nem maradhatván, szükséges volna, miszerint a mérnöki hivatal oda utasítsassék, hogy a rosszknak elősmert utainkat miképen lehetne kijavítani, véleményt adjon.

E helyen megemlítendőnek tartom, hogy a közmunka váltságból befolyt 10 ezer ötszázhuszonkilenc forint 67 krajczár, mely összegből ez évben újból a a csejjei és margitczai hidak építettek, valamint munka alatt áll 3 köhid 0-Telek és Ivánda közt.

Mi a megyének anyagi állapotát illeti nem vagyok azon helyzetben, hogy a t. megyei bizottságnak kedvező állapotról jelenthessek. Nagy reménnyel kecsgetelt a tavaszi időny mind az őszi, mind a tavaszi vetésekre nézve, azonban a fejlődés korszakában jelesen előbb a tartós száraz hidegek, később pedig a beállott nagy szárazság a szép reményeket teljesen megghusították, az eredményt tekintve, a megyének déli részeiben a kalászos gabonatermést ugyan középszerűenél jobbnak mondhatni, sőt némely gazdák oly szerencsések voltak, hogy a várakozásnál gazdagabb aratásnak örvendhettek; ellenben felfelé az éjszaknak már a megye nagy területén annyira kisebb volt a gabonatermés, hogy azt középszerűnek sem mondhatni, a megye éjszaki részében pedig teljesen rossz termés volt annyira, hogy a bevetett mag is alig került ki; mi a kukoricatermést illeti némely a figyelmet alig érdemlő, egyes határokat kivéve, hol mégis egy keveset megtermett, általában nem sikerült. Tanúsítja ezen szomorító körülményt az, hogy több megyehelyi községek a megyénél kérvényt adtak be a vetőmagnak hitelbe való megszerzése iránt, — ugyanennek tulajdonítható, hogy a megyehelyi lakosok nagy része fizető képesek nem lévén, az öszves adójárandóságból a hátralékokat is beleértve mostanáig csak 796,435 ft. 5 kr. fizetett le, és jelenleg öszvesen a megyében még 3,644,956 ft. 96 kr. hátralék van. — A vetésekben nagy károk történtek azáltal is, hogy a tavaszi nagy vizáradások, nevezetesen: a módosi kerületben a Temesfolyam árja 5574, zichyfalvi kerületben 1600, pancsovai kerületben 9343, párdányi kerületben 4300 holdat borította el.

A t. megyei bizottságnak kétségtelenül érdekében állván tudni, hogy ez évben az ujjonczállítás minő eredménnyel lett megtartva, előadni szerencsétlenem, hogy az 1873. évi ujjonczolás óta az 1874. évi végleges számbavételig besoroztatott a közös hadsereghez 1603, a póttartalékba 237, a honvédséghez 358, végre az állandó póttartalékban pedig 244 egyén áll.

Házi pénztárunkat illetőleg van szerencsém azon jelentéssel szolgálni, hogy

f. évi január 1-ső napjától szeptember hó végeig különfélc czimek alatt a bevétel tézzen készpénzben 195,562 ft. 43 kr., kötvényekben 47,387 ft. 83 kr., kiadatott előlegben és készpénzben 165,892 forint 56 kr., maradt 29,669 ft. 87 kr. készpénzben és 47,387 forint 83 kr. kötvényekben.

Végre ezen megyei törvényhatóság öszves közegeinek tevékenységét kitüntető sommás kimutatásokat következőkben terjesztem elő:

A megyei közigazgatásnál az iktató hivatalba szeptember végeig befolyt öszvesen 9000 darab, mely öszvegből a jegyzői kar, úgy a számvevőség, továbbá ügyészség, mérnökség és főorvos által, nem különben a megyei közgyűlésekben elintéztetett öszvesen 8456 darab, elintézetlen maradt 544 darab;

az árvaszéknél befolyt 6896 darab, elintéztetett 6386, maradt elintézetlenül 510 darab.

Záradéku kell felemlítenem ügykezelésünkben azon jelentékeny mozzanatot is, hogy az ügyek nagymérvű szaporodása a központban működő tisztviselőknél és a segéd-személyzetnek oly foku szorgalmáról tanuskodik, hogy e tekintetben elősmertemet kell kifejeznem.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1874-ik évi szeptember 30-án.

Dániel János,
alispán.

Torontál megye rendes őszi közgyűlése október 5-én.

Elnök szeretett főispánunk ő Méltósága éjlenések között pontban 10 órakor az ülést megnyitotta, s üdvözölvén a szép számmal megjelent bizottsági tagokat, előterjeszté: „hogy midőn a municipális törvény értelmében a gyűlést megnyitottnak nyilvánítaná, nem akarja hosszas beszéddel az időt rövidíteni, miután a mai napra kitűzött választások, és a bizottsági tagok a törvény rendelete szerinti kisorsolása, s más egyéb fontos ügyek elintézése úgy is sok időt veend igénybe.” Továbbá jelenti, hogy a számonkérő ülést megtartván az eredménnyel teljesen meg volt elégedve, s ezentúl a közigazgatás gyorsítása és ellenőrzése céljából elhatározta, hogy a központban minden hétfőn fog ily számonkérő üléseket tartani. (Éljenzés.)

Ő Méltósága beszéde után, alispánunknak a megye állapotáról jelentése olvastatott fel, mely kedvező tudomásul vétetett. (E jelentést egész terjedelmében lapunk elején találják t. olvasóink. Szerk.) Ezt a kijelölő bizottság választása követte. Megválasztottak közfelkiáltással: Kovács Ágoston, Vécsey István, és Dániel Ernő. Ő Méltósága a főispán részéről kinevezettek: Gf. Csekonics Endre, Menczer Mihály, Szávits István.

Szolgabírói segédekül igen sokan folyomadtak, és a kijelölő bizottság sem fukarkodott a kijelölésben, mert ugyan elegendő egyén közül hagyott a t. bizottság tagjainak választani. Megválasztottak Alibunára közfelkiáltással: Pily Miklós, Pancsovára Kamenszky György, közfelkiáltással. Perlaszra: Halász István, szavazattöbbséggel. Megyei almérnökül: Kolek Pál szintén közfelkiáltással lett megválasztva.

A választások befejeztével következett a bizottsági tagoknak törvény szerinti kisorsolása. Ő Méltósága a következő bizottsági tagok neveit huzta ki az urnából, u. m.:

Nagy-Beeskerek: I. Rósa Ignác, Molnár Ferencz. II. Trifunátz Sándor, Deutsch Ignác. III. Jovanovits Péter, Nedelkovits Pája. VI. Stefulics, Vinczán. V. Nikiforovits Euthim, Nikolits Nikola. VI. Petrovits Milos, Panits Lyubomir. — Zombolya: I. Schwarz József, Belicska Benő. II. Komesz Mátás, Franz Péter. — Szb.-N.-Szt.-Miklós: Bobor Elek, Vinczán Gregor, Buocz János. — Perjámos: Tollmann Károly, Schannen János, Friedrich Jakab. — Szb.-Czernya: Jaksics János, Szunder Armin. — Szaján: Kristofy János, Nánassy Titus. — Billét: Klasz János, Szladik Vendel. — Rom-Écska: Kögl Ágoston, Magra Mojsza. — Szaravola: Maximovits Döme, Todor István. — N.-Torak: Dragoj Panta, Csirigan Todor. — K.-Torak: Petrovits Majsza, Tabakovits Gusztáv. — Szőregh: Széll Mátás, Nikolics István, Nelly Mátás. — Kis-Zombor: Rónay Dezső, Simon Mihály. — T.-Kanizsa: Georgievits Sándor, Groszmann László. — Csóka: Antók, Keresztes János, Rónay István. — Szb.-Ssanád:

Nikolits Bogdan, Jung Antal. — N.-N.-Szent-Miklós: Opperlez Ferencz, Freko Miklós, Rósa János, Tóth István. — Lovrin: Brummer Mátyás, Gerber János, Stefan Ludwig. — Gyertyámos: Róser Mihály, Bus György. — Horváth-Kécsa: Várnay Imre, Dellimanics Ödön. — H.-Csény: Kampf János, Vuchetich Endre, Vojken Flóra. — Csösztelek: Adam Mátyás, Pope Sebestyán, Babits József. — Szt.-Hubert: Holzinger Lőrincz ifj., Beck Dakra, Rosz Zsigmond, Horváth Károly. — Nakófalva: Dörner Mihály, Kalesz János. — Beodra: Biesinger, Momirovits. — Bocsár: Milosav Iszák, Perits Pera. — N.-Ellemér: Csikós Imre, Dániel Ernő. — T.-Aradacz: Malo Márton, Tyurtsits Simon, Abaffy Lipót. — Szt.-György: Kindl József, Weisz Oszkár. — N.-Párdány: Sztojánovits Vazul, Varga István, Stassik János. — Ó-Telek: Véghe Károly, Budimir Ferencz, Kosztolányi György. — Újpecs: H. Zsirus Lajos, Petri György, Anhauser János. — Gyulvész: Fleischer Samu, Takács István, Vukovits György. — Szécsény: Neszterovits N., Várkonyi József, Retzler József. — H.-Bóka: Lukenits Ferkó, Mattanovich Ágost, Zsunat Pál. — Gyér: Mitutinovits Sándor, Schiller Lipót. — Szécsénfalva: Vahutka József, Schwanfelder József. — Bánlak: Breithopf Sándor, Kerla Péter. — Ó-Béba: Kovács József, Jung József, Dr. Pejts György, Kozenkay Béla. — Csatád: Paleng Péter, Unterreiner János, Schmidt Nándor. — Szb.-Módos: Fendler Frigyes, Petrovits Döme, Mijem Luka, Lebanovits István. — Zichyfalva: Niedermayer, Wagner, Maximov. — B.-Komlós: Hertelendy József, Grozeszku Vincze. — Szb.-Ittebe: Rakits Leontie, Mihailovits György, Longinovits Szevo. — Ó-Bessenő: Csokán Luka, Telbisz Raphael, Vecsof József. — Tórda: Bierbrunner Samu, Mihalovits Béla. — Bogáros: Kuszanics, Schneider József. — N.-Czernya: Heltzey Kálmán, Boberits Mladen, Petri Mihály. — Padé: Klobucsarits Károly. — Rudna: Markovits Döme, Vukov Péter, Sztójánovits Aaron. — Szb.-Ellemér: Kremminger György, Kovacsévits István. — T.-Bece: Tauszig Aladár. — M.-Czernya: Thot Ferencz. — Oroszlámos: Risztics Péter, Arnovlyevits. — N.-Écska: Bakalovits Ágost, Popovits János. — Gyála: Kolam István, Dimitrievits Pál.

Határörvidék:

Osztopan Mita, Mihok János, Miskovits Döme, Ollár Miro, Radoszavlyev Vasza, Babin Pavle, Wittmann József, Bradjan Pavle, Czinczar Sándor, Reszits Szvetozár, Milosavlyevits Iván, Kosztits Joszim, Olasz János, Bernhard Péter, Pluhe János, Heindl Adam, Velimirov Mathim, Mihajlovits Milan, Kukuka Pál, Kakanatz Demeter, Arsenovits Milan, Springer András, Ottonoga Iván, Palaczay István, Wencz József.

A métermértékek ismertetése tárgyában

(Folytatás.)

Mértékek folyadék- és száraz tárgyak mennyiségének megmérésére.

Ha valami folyadékfelének, például viznek, tejknek, bornak stb. mennyiségét meg akarjuk mérni, mit csinálunk? Előveszünk egy ismert nagyságú edényt, kis mennyiségeknél a fél-meszelyt (verdungot), vagy meszelyest, nagyobbaknál az itczést vagy pintest, még nagyobbaknál az akót; aztán megszámláljuk, hogy a folyadék mennyiségében, melyet meg akarunk mérni, hány-szor foglalattik a verdung, vagy a meszely, vagy az itcze, vagy a pint, vagy az akó. Verdung, meszely, itcze, pint, akó folyadékok mérésére valók, vagy — a mint röviden mondani szokás — folyadék-mértékek.

Mindenki tudja, hogy 1 akóban 40 pint, 1 pintben 2 itcze, 1 itczében 2 meszely és 1 meszelyben 2 verdung foglalattik.

E számok segítségével át lehet számítani a folyadék-mértékeket egyik a másikra.

Ha például azt akarjuk kiszámítani, hogy ennyi meg ennyi akóban hány itcze van, úgy az akók számát sokszorozni kell 80-nal; ha viszont azt akarjuk kiszámítani, hogy ennyi meg ennyi itcze hány akó, úgy az itczék számát el kell osztanunk 80-nal.

Megint milyen fáradságos számítás! Sokszorozni 80-nal vagy pedig osztani 80-nal! Mennyivel jobb lenne, ha az akóban nem 80 hanem éppen 100 itcze foglalatték. Így a folyadék-mértékek átszámítása csak oly könnyen menne, mint a mostani pénzünkkel való számítás.

Mielőtt elbeszelnék, hogy micsoda folyadék-mértékeket rendel az új törvény, szóljunk egy fust alatt azokról a mértékekről is, melyeket még mostanában a száraz tárgyak mennyiségének megmérésére használunk.

Ha valamely száraz tárgynak, péld. gabonának, veteményeknek stb. mennyiségét meg akarjuk mérni, mit csinálunk? Előveszünk a mérőt vagy a vékát, kisebb mennyiségeknél pedig a gabona-itczét; aztán megszámláljuk, hogy a gabona vagy vetemény mennyiségében, melyet meg akarunk mérni, hány-szor foglalattik a mérő, vagy a véka, vagy a gabona-itcze. Mérő, véka, gabona-itcze száraz tárgyak mérésére valók, vagy — a mint röviden mondani szokás — mértékek száraz tárgyak mérésére.

Mindenki tudja, hogy egy mérőben hatvanegy gabona-itcze van, és hogy 2 véka tesz egy mérőt.*

Ha tehát ki akarjuk számítani, hogy ennyi meg ennyi mérőben hány itcze van, úgy a mérők számát sokszorozni kell 64-gyel (a

régi pesti mérőnél pedig 96-tal); és ha viszont azt akarjuk kiszámítani, hogy ennyi meg ennyi itcze hány mérő, úgy az itczék számát el kell osztanunk 64-gyel (a régi pesti mérőnél pedig 96-tal).

Ez is milyen fáradságos számítás! Mennyivel jobb lenne, ha a mérőben is nem 64 itcze, hanem éppen 100 itcze foglalatték.

De a mostani folyadék- és száraz mértékeinknek a főhibáján kívül, hogy nem 100 itcze tesz 1 akót vagy mérőt, hanem vagy 80 vagy 64, — mondom ezenkívül, még egy más nagy hibájuk is van. Nincs t. i. semmi összetartó-zandóság a mostani hosszág-mértékek és a mostani folyadék- vagy száraz mértékek között. Minő viszonyban van az itcze a hüvelykhez, az akó a lábhoz, vagy a mérő a lábhoz? Az oly koczka, melynek széle, hossza, magassága 1—1 láb, hány itcze fér? vagy az oly koczka, melynek széle, hossza, magassága 1—1 öl, hány mérő fér? Ki tudná azt előleges próbálgatás nélkül megmondani? A baj éppen abban van, hogy az itczéről nem lehet megmondani mit ábrázol? A mostani itczék egy egészen önkényesen választott tartalom-mérték, melynek nagyságát mikor megválasztották, arra semmi tekintettel sem voltak, hogy az itcze meg a hüvelyk között bizonyos egyszerű összetartozandóság hozzászögelt. Mennyivel jobb lett volna, ha azok, kik annak idejében az itczét kigondolták és törvényes mértékké tették, az itcze nagyságát nem önkényesen, minden tervszerűség nélkül állapították volna meg, hanem azt mondták volna, az itcze oly tartalom-mérték lesz, mely ép akkora, mint egy oly koczka tartalma, melynek széle, hossza, magassága ennyi meg ennyi kerekzámú hüvelyket tesz. A mostani itczék, ha kimerjük belső tartalmát, úgy íti ki, mint az olyan koczka, melynek széle, hossza és magassága 3 és $\frac{333}{1000}$ hüvelyk. És miért éppen ennyi? Miért nem kerekben 3 vagy 4 hüvelyk? Azért, mert akkoriban erre nem gondoltak s az itcze tartalmát csak úgy találmra mérték ki, mint a hogy Mátyás királyról regélik, hogy a czinkotai itczét az ottani kántor torkához szabta volna.

A mostani folyadék- és gabona-mértékeinknek tehát két nagy hibájuk van, t. i.

1-szor. Hogy az akóban és mérőben nem 100 itcze van, hanem 80, illetőleg 64 itcze.

2-szor. Hogy a hosszág mértéke és az itcze között nincs semmi, előre megállapított összetartozandóság.

A francziák, mikor a múlt század végén új mértékeiket megállapították, e kettős bajt egy csapással segítették. Törvényt hoztak, hogy az új francia itcze olyan tartalmu legyen, mint az a koczka, melynek belső világossága, széltében, hosszában és magasságában, éppen 10 centiméter; s ezt az itczét külön névre keresztelték. A mondott mértéket t. i. liternek nevezték el. A liter tehát nem egyéb, mint az új francia itcze, melynek belső tartalma éppen akkora, mint a 10 centiméter hosszúságú, szélességű és magasságú koczka. — E határozattal az egyik bajon már segítettek.

(Folytatás következik.)

Panaszok a közönség köréből.*

Egy jóra való hivatalnok van a t.-kanizsai m. kir. tekintetes adóhivatalnál, a ki nemcsak hogy igen jó, hanem a közönségi jegyzők ellen szóló feljelentő leveleket és czéla ladájában készen is szokta tartani, és mir nix dir nix a tek. alispáni hivatalnál hanyagság, avagy egyéb az adomunkálatokba vágó dolgok czimén con amore bevádolja, azonban a vádlevelben tudni is kellene ama bizonyos uri embernek, hogy tulajdonképen kit vádol, egyébiránt azt én magam is belátom, hogy ha valaki hivatásának meg nem felel, a feljelentés szüksége kívánatik, de e tekintetben nem egyenest a tek. alispáni hivatalhoz fordulni, hanem az illető kerületi szolgabíró úrhoz, a ki a kerületbeli jegyzők fölött örködik, s a mi eddig is a bevett gyakorlaton eszközölte s Szöreg közönségben híven megis tetetett, s nemcsak itt, hanem a kerület minden közönségeiben; de különben is az ilyen ferde és alaptalan panaszok minden jegyzői gyomorban meg nem férhetnek, főleg egy olyan hivatalnoktól, a ki már is magát per tekintetes pénztárnok úrnak tituláltja, — hja az olyan úrtól kitelhet mindenféle, ő azt gondolja talán, miszerint ha ő hivatalos kötelességét nem érti, akkor bizonyosan más sem érti, de nem oda buda! — ilyen balgotalom nem szokta ama bizonyos mértéket megütni! — egyébként alólított Szöreg közönségért, bármi néven nevezendő, s reá bizott ügyben mindég pontosan megszokott felelni, nem mondhatván oly ügydaraboknál, melyekben a puhatólódások hosszabb időt vesznek igénybe önkényt következik, hogy azon ügydarab természeténél fogva kell, hogy késedelmet szenvedjen, ez azonban a józan ész belátása szerint is kivételes eset, a mi pedig az adomunkálatokat illeti, azok többnyire még a határidőn belől is betérjesztetnek, most tehát a jelzett szigorú s vádoskodni szokott hivatalnok megítélését érdemileg a t. olvasó közönségre bízom.

Felkérem tehát ama bizonyos hivatalnok urat, hogy Szöreg közönség jegyzője ellen alaptalanul s gyalázatosan módon intézett panaszát a nyilvánosság terén vegye vissza, mert mindaddig, még azt vissza nem vonja, a t. olvasó közönség előtt a nyilvánosság terén rágalmazónak fogom nevezni, — hja tisztelt barátom! nem ily uton szoktak megszerezni a strimpflis cipőket, no de se baj! hogy én magamat az

úr előtt megalázni nem szoktam, — tehát természetesen azt gondolja, hogy én az ellenem beadott vádnál fogva rögtön vissza riadok... és eszedezem tek. pénztárnok úr előtt!! vagy mi...!! olyan nincs; — mert tetszik tudni uraságodnak, én magamat minden tekintetben tisztán érzem, s ekként az adóhivatalnak ellenem semmi panaszom nem lehet!!

És most tehát egyszer mindenkorra felkérem ama bizonyos urat, hogy ezentúl Szöreg közönségét, a haszontalanul, és minden czélhoz nem vezető látogatásától kímélje meg! s különben is nem talalom érdemesnek az olyan hivatalnokkal szóba, vagy annál inkább szembe állni; — a ki gondolatában Szöreg közönségét az adóügyben megvizsgálta, azonban e tárgyban tetteleg legalább még eddig mi sem történt, holott az ilyen rangú hivatalnok úrnak főkötelessége volna megérkezésekor az adópénztári naplót, s az abban kimutatott összevet megvizsgálni, azonban általa ezen eljárás Szöreg közönségben nem tétetett, ennélfogva tehát ama bizonyos úr által ellenem tett panaszom alaposágáról magamnak szeretnék meggyőződést szerezni? vajon mi indokolt alapokra fekteti panaszát, mikor az ő saját hivataloskodásában sem járt el még eddig törvényszabta módon?

Végre még azt adom értésére uraságodnak, miként az itthelyi megejtendő vizsgálat befejezte után, ezen ügynek további csattanós folytatása a szerzendő adatok nyomon fog következni, — tehát addig is türelm!!

Stefány Otto,
jegyző.

T. szerkesztő úr!

Fölötte meglepetve olvastam a „Torontál“ mult száma hirharang rovatának „ajándék“ czimű bekezdését, melyben a helybeli kisded-óvoda germánizálással vádoltatik, s mint ilyen érdemellenek tartatik a gr. Karácsonyi Guido úr ő Meltósága által adományozott 500 frta. Nem tudom ki volt a bekezdett szerzője, s nem is szándékom vele e tárgyban polemiba bocsájtkozni, de a germánizálással vádolt intézet jó híre, s vezetőinek kétségbe vont hazafisága érdekében kénytelen vagyok a bekezdettnek felelni. —

Mindenek előtt kijelentem miszerint a nevezett intézettel semminemű összeköttetésben nem állok s így minden érdek nélkül, teljesen függetlenül, egyedül a kisded-óvoda jó híret s a részrehajlatlan igazságot tartva szem előtt, teszem meg röviden észrevételeimet.

Ha valaki mint e sorok írója, figyelemre méltatta a nevezetes cikkekét, s volt alkalma megismerni a helybeli kisded-óvoda szorgalmas vezetőinek hazafiai működését, és a különféle anyanyelvű kisdedeknek a magyar nyelvben való jártasságukat, lehetetlen volt meg nem győződnie arról, hogy beküldő vagy nem bir helyes fogalommal arról, mi a germánizálás? vagy pedig az egész bekezdettnek czélja nem volt egyéb, mint a kisded-óvoda volt vezetőjét Jánosy urat, — kinek érdemeit a magyarosítás körül e sorok írója ép úgy elismeri mint beküldő, — a kisded-óvoda vagy vezetői jó hírnevének rovására olyasmirt halmozni el dicsérettel, miért e város közönsége elismerését s köszönetét Jánosy úrnak annak idején többször tanúsította.

Mert germánizálással vádolni a kisded-óvoda azt, hogy vizsgálatjára a meghívók németül voltak írva, ép úgy nem lehet, mint vakmerőség volt a német meghívókból azon baljósult következtetést vonni, hogy a kisded-ézentúl „alig fognak a hazai nyelvben előmenetel találni.“

Avagy nem tudja e beküldő, hogy a kisded-óvoda a becsekereki jótékonykezű nőegylet oltalma alatt áll, s az tartja fenn, minek igen természetes következménye az, hogy valamint a kisded-óvoda minden ügyeiben a nőegylet választmánya határoz, úgy a vizsgálat rendezésének költségei is — a nervus rerum gerendum — a nőegyletre hárulván, német ajku, de buzgó pénztárnoka, s a kisded-óvoda meleg keblü barátja németül készítette a meghívókat, mit azonban neki vétkül felróni ép oly kevéssé lehet, mint azért a kisded-óvoda germánizálással vádolni. —

Miként említém, elismerem, hogy a kisded-óvoda volt vezetőjének Jánosy úrnak sok érdeme van a magyarosítás terén, mert hja neki a kezdet nehézségeivel is küzdenie kellett, de legyen meggyőződve a beküldett tisztelt szerzője, hogy a kisded-óvoda mostani vezetői ép oly feláldozó szorgalommal haladnak a megkezdett úton mint egykor Jánosy úr, miként ezt a legközelebb megtartott vizsgálat szép eredménye is igazolja.

És ha a beküldett szerint igaz, hogy valamely közintézet az állat teszi magát kiválságul érdemessé valamely kegyadományra, ha kebelében hazafiai szellemet táplál, s körében magyar érzelmeket terjeszt, akkor a n.-becsekereki kisded-óvoda megérdemelte a nemes gróf nagylelkű adományát s jövőre is ki fogja érdemelni a közönség becsülését s pártfogását, és bátran mondhatni, hogy helybeli tanintézetek közt a magyarosítás tekintetében kisded-óvódnak áll első helyen.

És most ezek után azon óhajomnak adok kifejezést, hogy vajha azon nemzet mozgalomnak, mely szerte a hazában megindult, hullám hozzánk is elhatárnak, s édes hazánk zengő nyelve nemcsak a közintézetek, hanem miként Bajza egyik remek beszédében mondá, — „az élet s a társalgás nyelvét is váltné.“

Kelt N.-Becsekereken, 1874. október 6-án.

Egy elfogulatlan.

HIRHARANG.

* **Ünnepély.** Felsőes királyunk névnapja a róm. kath. egyházbán tartott ünnepélyes Te Deum-mal ünnepeztetett meg. Jelen voltak főispánunk Ó Meltósága vezetésével a tisztikar, a törvényszék és a katonai tisztikar tagjai.

* **Küttintetés.** Főispánunk Ó Meltósága Poroszkay Béla, megyei ügyész t. főügyész, és Popovits Ignác, megyei alpenztárnokot pedig t. főpenztárnokká nevezte ki.

* **Közgyűlésről.** Közgyűlésről hozott közleményünk kiegészítésül közöljük, hogy a második napon a virilisták összeállított új listája helyben hagyatott; ez történt a kerületek beosztásával is. Ó Meltósága főispánunk által előterjesztett névsor a választó elnökre nézve egyhangulag szintén elfogadtatott.

* **Színészet.** A helybeli színigazgató Mathes úr nem tart előadásokat, mert a ronda színházat kissé rendbe kívánna hozni. Okosan teszi, mert ha a hidegek beallanak, a színház valóságos farkasordító, mit a tenoristák képesek felmelegíteni. (Előadásait ma kezdi meg. Szerk.)

* **Szüreti mulatság.** A mult héten nagyban szüreteltek városunkban. Mi is részt vettünk dr. Demkó Pál barátunk szüretjén, hol a termésnél sokkal nagyobb volt a vendégszeretet és a vendégek száma.

* **Több tisztaságot.** Szívesen felkérjük az utcák tisztántartásával megbízott felügyelőt, hogy ne kímélje annyira a seprőt, mert egy kis szél mellett az ember a porban akár a szemét is elvesztheti. Azért tisztaság mindenedlött.

* **Rövid válasz.** Annak az uri embernek, ki a „Torontál“ legutóbbi számában elég nem szépen a helybeli jótékony nőegylet azzal vádolja, hogy az kisded-óvodaiban germánizál, minek bizonyítékul a kisdedek minapi ünnepélye alkalmából szétküldött német „Emladung“okat hozza fel, és egyszersmind saját látszik azt, hogy gróf Karácsonyi Guido a nőegyletet és óvodáját segítette, választul szolgáljon csak annyi: 1-ör. Az a „kis vizsgának“ elkeresztelt „valami“ nem volt sem „kis“ sem „nagy“ vizsga, hanem „gyermek-ünnepély“ a mint azt ama bizonyos uri ember is, ha németül ért, az „Emladung“-ról leolvashatta volna. E gyermekünnepély nem is volt a nőegylet által rendezve, hanem néhány szülő által, s így nem bírt semmi hivatalos vagy nyilvános, hanem tisztán privátjelleggel. 2-ör. Azok az annyira kifogásolt „Emladung“-ok szinte nem a nőegylet által, hanem az amaz ünnepélyt rendezett szülők által készítették, tehát ajándékoztattak, azzal pedig, hogy ezen „Emladung“-ok németül voltak nyomtatva, korántsem követelt el oly honvesztélyeztető mérenylet, mely nyilvános megdorgálást érdemelt. 3-ör. Absoluten nem igaz, hogy a kisded-óvodaai növendékek most, midőn Jánosy úr többé nem tanító, „alig fognak a hazai nyelvben előmenetel találni.“ Ily felületesen ferde és sértőleg csak az itélhet, kinek belátása nem ér tovább az Emladung-nál. Tessek akármikor magában a kisded-óvodaiban a valódi tényállásról meggyőződni, és akkor, ha vannak szeméi a látásra és fülei a hallásra, látni és hallani fogja, hogy a nőegylet kisded-óvodaiban majd kizárólagosan a magyar nyelv van használatban, és hogy a gyermekek most is legalább is oly „gyönyörűen beszélnek magyarul“, mint akkor, midőn Jánosy úr volt a tanító, kinek mindnyájunk által tisztelt személyét ezen ügybe belevonni, egyenesen tapintatlanság volt. Ne vádoljon tehát, uram, és ne sértsen ok nélkül és ne vezesse félre a közönséget oly egyelet iránti jó véleményétől, melynek áldásos és önfelelőző hazafias működését csak méltányolni lehet. (Ez is bekezdett.)

* **Requiem.** Kis Ernő vértanu tábornok-ért október 6-án mint a kivégzés napján megtartani szokott gázmise ez idén is Ellemérn egész fénynyel tartott meg. A családtagjain kívül még számosan vettek részt.

* **A jólét.** A „Független Polgár“ czimű napilap t. collegánk október 11-étől nagyobbított alakban és ügyesen berendezve jelent meg, mi mindenesetre arra mutat, hogy a lapnál a jólét azaz a praenumerans nem hiányzik. Örülünk rajta, mert eleven irály és bátorsága méltán figyelmet ébresztet a sajtó terén. Mult-kori számában szemünkre vetette, hogy átvettük egy cikket a nélkül, hogy a forrás megneveztük volna. Igaz, biz a, hogy a forrás megemlítését elfelejtettük kitenni, — de uram fia, mi az ily csekélységre eddigleg nem nagy súlyt fektettünk, miután lapunkból t. vidéki collegánk sokszor vesznek át egyetmást a forrás megnevezése nélkül, s ezen mi csak örülni, de haragudni érte semmi esetre nem tudunk.

* **Új képviselő.** Hajdunános az elhunyt Oláh Miklós helyére Soos Gabort választottak meg képviselővé. A szavazásnál egyéb nem történt, minthogy egy párt jól megüllegelt, s egyet még véletlenül agyon találtak kóppintani. Gyönyörű csendelet.

* **Tizenyolez szűz, aki megunta a világot.** Temesvárott 18 apácát szenteltek fel. Szép dolog, de még szebb lett volna, ha e t. kisasszonyok 18 becsületes magyar emberhez mentek volna férjhez; ebből azt hiszszük több haszon háromlót volna az országra.

* **Egy híres per befejezése.** A nagyváradi törvényszék valahára befejezte a Ballaféle hirhéd tárgyalást, melyben Ballát 10 évi súlyos börtönrre ítélte. Balla az ítélet kimondása után a következő szavakra fakadt: „Krisztus elítéltek, mert Isten fia volt; engem szintén elítéltek, mert Wesselyéni fia vagyok. — A szentírás azt mondja, hogy az apák büneiért gyermekeik bünhődjenek; im így bünhődöm én is apám büneiért.

* A régi pesti mérőben 3 véka, tehát 96 itcze foglalattak. — Nemely vidékeken a 4 vékát kilának vagy köbölnek is nevezik.

* E rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelősséget a Szerk.

*** Egy ember, a ki hetenöt nyelvet beszélt.** Münchenben e napokban halt meg Richter Xáver Ferencz, a kiről azt állították, hogy hetenöt nyelvet beszélt. (De ezt már mi bajosan hisszük el. Szerk.)

*** Sajnos, ha igaz.** Az állam, mint értesülünk, új tőbolydát szándékozik még építtetni, mert a jelenlegi épület nem képes, a naponként érkezőknek helyet adni. — Szomorú dolog, hogy hazánkban naponként szaporodik a bolondok száma. — Jó lesz nem politizálni annyit!

*** A „Vasárnapi Újság“** október 4-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Kovács József, a budapesti egyetem új rektora (arcképpel). — A rabok miséje (költmény, Dalmady Győzőtől). — Régebbi magyar írók csarnoka. — Az aradi véremlő. (Az aradi vértanúk kivégeztetési helyének rajzával.) — Az éjszaki sarkvidékeken: I. Az utazás veszélyei. (Két képpel.) — Finn népmese. — Az erdélyi székely szombatosok. — Utazás a tenger alatt. (Regény, képekkel illusztrálva.) — A sark-utazások haszna. Sámí Lajostól. — Budapesti nyomorultak. Borostyán Nándortól. — A hétről. (Tárca.) — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

*** A „Jogtudományi Közlöny“** 40-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Még pár szó a hagyaték eljárás megszüntetése mellett. Dr. Tomcsányi Mór, kir. tszéki elnök úrtól. — A bizonyítási kötelezettség. Zlinszky Imre, kir. táblai pöbíró úrtól. — Törvénykezési szemle. Az esküvita módosítása. A prts. 68. §-a összehasonlítva a 253. §-sal. — A kamatok biztosítása. — Különlélek. — Melléklet: Curiai határozatok, tartalmaz: 9 határozatot, ezek közt a nagyfotosságu elvi jelentőségű határozat 146. sz. alatt: „1. Az árkülönbözeti ügyetek tisztán szerencsésüzleten alapulván, ezekből a törvény útján érvényesíthető kereseti jog egyik félre sem származik. 2. A bíróság nem kénytelen határozatot a kereskedelmi könyvekbe történt bevezetések szó szerinti tartalmára alapítani, hanem e bevezetések tartalmából vont okserű következtetésekre is alapíthatja ítéletét s illetve mondhatja ki azt, hogy bírnak-e ezen könyvkivonatban foglalt bevezetések bizonyító erővel és mennyiben?“

*** Rendelet.** Az ipar- és kereskedelmi miniszter a külföldi hírlapokra való előfizetést illetőleg azon figyelmeztetést teszi közé, hogy az 1875. évi előfizetési időszakról kezdve a külföldi hírlapok előfizetési összegének azon része, mely eddig ezüstpénzben volt fizetendő, ezentúl aranypénzben lesz fizetendő. Különös tekintettel a közönség kényelmére megengedtetik, hogy a postahivatalok az előfizetési összeget bankjegyekben vagy ezüstpénzben is elfogadjassak, ha az előfizető az aranypénz és a bankjegyek, illetőleg ezüstpénz közötti árkülönbözetet fölülzeti.

*** Nekrológ.** Plank Ferencz, az országszerte ismert buzgó régiséggyűjtő, szeptember 27-én, Egerben, végelgyöngülés következtében, 78 éves korában elhunyt. Az őz férfit, tisztelgetérszót, erőteljes, patriarchalis külsejével, mindenki ismerte; de nemes lelkét, ritka becsületességét, őszinte nyíltságát, szolgálatkészségét s igaz, törhetetlen baráti ragaszkodását csak azok ismerték, kik a szerény férfitval közelebbi érintkezésben álltak. Plank Ferencz, ifjabb éveiben vagyonos gyógytárlatadonos volt Nagy-Becskerekben. E város évkönyvei hálásan örökítették meg nevét ama nemes intézményeiért, miket ottani polgártársainak javára tón. Később vagyonát pénzre téve, beutazta Európát, fő figyelmét mindenütt nemes szenvedélye, a régiség-gyűjtésfelé irányozva. Ez uton, évek hosszu során át, nagy becsü régiség- s ritkasággyűjteményt állított egybe. E sorok írója még teljében látta e pompás gyűjteményt, gazdag értéket képviselő, becses ritkaságaival, történeti s művészi tárgyaival s több unicumával. A boldogultnak ezéja volt e gyűjteményt, egy berendezett egészletben, a nemzeti muzeumnak ajándékozni. Utóbb azonban megösvülén, s zencsétlen haszonbérleti vállalatok vagyonát tetemesen megromlálván, kényszerült — nemes szándoka felaldozásával — gyűjteményét áruba bocsátani. Gyermekének növeltetése végett egerbe tévén át lakását, itt a pompás gyűjteményt az egri érs.-lyceum számára ajánlotta föl megvétele. Akkor azonban sokallották érte a kért, és a gyűjtemény pusztán anyagi értékével is fölerőart. De a szükség sürgetőleg lépett föl. A birtokos keserű fájdalommal kényszerült megvalni gyűjteménye legértékesebb s legbecsebb darabjaitól, melyek — kufárkezek útján — külföldre vándoroltak. Végre az egykor fényes gyűjtemény maradványai az egri érs.-lyc. ujonnan felállított muzeuma számára csakugyan megszereztezték. Mi azonban azt hisszük, hogy a melyen sujtott család birtokában még lesznek némely értékesebb tárgyak a régi gyűjteményből, miktől a boldogult soha sem tudott megválni, s melyek, most már megszerzhethők levén, valódi kincsei lennének a nevezett muzeumnak. Ajánljuk e körülmény az egri lyc. nagylelkű jöltvőnek becses figyelmébe. — A boldogult temetése szeptember 28-án ment végbe. Tisztességes elakarításáról egy nemeslelkű férfiú azonnal gondoskodott, mihelyt a család szomorú viszonyairól értesült. Az illetőnek ama szerénysége, melynek jelszava az irás szerint: „ne tudja a balkezéd, mit a jobb teszen,“ és egyéni discretionk tiltja e férfiú megnevezését, de magasztalt nevé könnyen ki fogja találni az, ki városunk elhagyatott szegényei-, özvegyei- s árváinak legifjabb, de egyszersmind legaldottabb atyját keresi. (Eger.)

*** Kió a szerencse. A hitelsorsjegyek** 66-ik kisorsolása alkalmával a következő tizen-negy sorozat huzatott ki: 77,170, 536, 910, 1028, 1103, 1234, 1666, 2547, 2569, 2770, 3594, 3793, és 4933. A főnyeremény, 200,000 ft. 2547 sor. 75 száma esett; 40,000 frtot nyert 1028 sor. 77.; 20,000 frtot 2547 sor. 7. sz.; 5000 forlot: 536 sor. 25. sz. és 2770 sor. 94. sz.; 2000 frtot: 1234 sor. 94. sz.; és 3793 sor. 16. sz.; 1500 frtot: 3793 sor. 92. sz. és 4033 sor. 69. sz.; 1000 frtot: 170 sor. 1. sz.; 536 sor. 53. sz.; 1028 sor. 11. sz.; és 1666 sor. 98. sz.; végre 400 frtot nyertek: 77. sor. 36, 63, 66 és 79. sz.; 170 sor. 2, 9 és 45. sz.; 536 sor. 13, 33, 41 és 51. sz.; 1028 sor. 64 és 81. sz.; 1103 sor. 50, 62 és 82. sz.; 1235 sor. 5, 41, 47, 66 és 90. sz.; 2547 sor. 52 és 73. sz.; 2569 sor. 48, 59 és 73. sz.; 2770 sor. 9, 76 és 79. sz.; 3594 sor. 56. sz.; 3793 sor. 53, 74 és 83. sz.; végre 4833 sor. 5, 10, 26 és 91. szám. A nyeremények kifizetése 1875. ápril 1-től kezdve történik.

*** Sajnos tréfa és annak még sajnósabb következményei.** Temesváron szombat este 7 és 8 óra közt a gyárkúlvárosi „3 rózsához“ címzett szálloda tulajdonosának csinos fiatal gazdasszonya még két otllakó nő társaságában az esteli asztalnál ülven, midőn egyszerre kint a folyosón 5-6 lövés dördült el, s a szobaleány elkijáta magát, hogy „haramiak vannak itt;“ az említett két nő erre kifutott a szobából a folyosóra utána nézendő a dolognak, a gazdasszony azonban rémületben az utcára néző ablakhoz rohan, ott a virágserepeket leveri s maga is kiugrik az emeletes lakásból az utca kövezetére, hol irtóztatóan összeesüzdött; bal lába ki van ficzomodva, orrán, száján s fulén a vér ömlött ki s a szerencsétlen agyzuzódás következtében még most is élet és halál közt forog. — E szerencsétlenség előidézője egy Hann nevű fiatal ember, ki egy másik fiatal ember által szüretre vásárolt tűzijáték szerekből egy ugró rakétát elcsipett s avval felment a folyosóra s ott a szoba ajtaja előtt elrobgattatta, hogy az említett nő társaságra rájesszen. — Nevezett egyén szintén magánkivül van az általa előidézt baleset felett, s környezete is nem tudja elképzelni, hogy rendkívüli csendes természete mellett hogy tudott ily éretlen tréfára vete-medni, melytől még más pajkosabb természetűek is tartózkodnak.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1874. évi szeptember havi Forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.

Állásuk 1874. évi augusztus végével	ft. 349197-39
Betételek szeptember hóban	ft. 16269-62
Összesen	ft. 365467-01
Visszafizetések szeptember hóban	ft. 12551-29
Állásuk szeptember végével	ft. 352915-72

II. Folyó számlai üzlet.

Szenvedőleges egyenleg aug. végével	ft. 24444-09
Bevételek szeptember hóban	ft. 257-33
Összesen	ft. 24701-42
Kifizetett szeptember hóban	ft. 30-47
Szenvedőleges egyenleg szept. végével	ft. 24070-95

III. Betéti levelek.

Állásuk augusztus végével	ft. 27143-70
Betételek szeptember hóban	ft. 1500-—
Összesen	ft. 28643-70
Visszafizetések szeptember hóban	ft. 22854-—
Állásuk szeptember végével	ft. 5789-70

IV. Leszámitolási üzlet.

Bankvált. A tárcza állása aug. végével	ft. 313032-90
Leszámitolt váltók szeptemberben	ft. 92488-26
Összesen	ft. 405521-16
Visszafizetett váltók szept. hóban	ft. 90226-16
A tárcza állása szept. végével	ft. 315295-—

V. Leszámitolási üzlet.

Hitelegylet. A tárcza állása aug. végével	ft. 50380-—
Leszámitolt váltók szept. hóban	ft. 8020-—
Összesen	ft. 58400-—
Visszafizetett váltók szept. hóban	ft. 8845-—
A tárcza állása szept. végével	ft. 49555-—

VI. Előlegek.

Értékpapirokra. Állásuk aug. végével	ft. 31639-—
Adott előlegek szept. hóban	ft. 864-—
Összesen	ft. 32503-—
Visszafizetett előlegek szept. hóban	ft. 936-—
Állásuk szept. végével	ft. 31567-—

VII. Előlegek zálogokra.

Állásuk augusztus végével	ft. 21310-75
Adott előlegek szeptemberben	ft. 1471-20
Összesen	ft. 22781-95
Visszafizetett előlegek szept. hóban	ft. 1361-—
Állásuk szeptember végével	ft. 21420-95

VIII. Ingatlan kölcsönök.

Állásuk augusztus végével	ft. 59844-22
Adott előlegek szeptemberben	ft. 1427-50
Állásuk szeptember végével	ft. 58416-72

IX. Pénz-forgalom.

Pénztárkészlet augusztus végével	ft. 16877-60
Készpénz bevételek szept. hóban	ft. 133894-90
Összesen	ft. 150772-50
Készpénz kiadások szept. hóban	ft. 146175-54
Készpénz egyenleg szept. végével	ft. 4596-96

TÖRVÉNYTEREM.
1874-ik évi október 3-án a nagy-becskereki e. f. kir. törvényszéknek nyilvános ülésében következő perek előadani fognak:

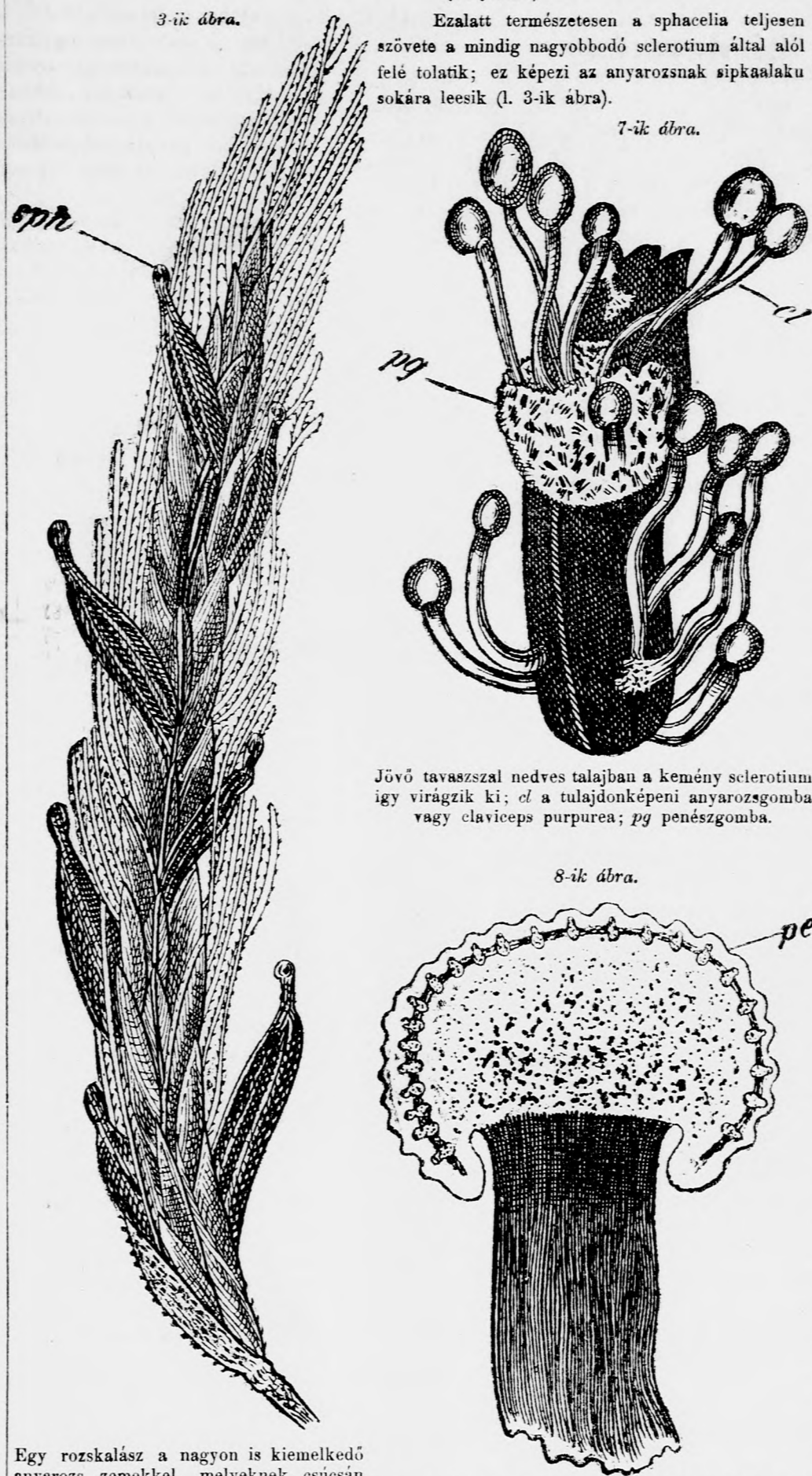
Előadó: SZALAY IMRE kir. törvényszéki bíró.
3399. sz. 1874. — Nagy Ferencz felperesnek, Zichyfalva község mint egyenes adós és Ortmann János és társai mint szavatós alperesek elleni 4391 ft. 40 kr. ügyvédi munkadíj és járul. megfizetése iránti pere.

Közgazdaság.

Claviceps purpurea. — Az anyarozsgomba. — Dr. Wutterforu-Filj.

(Folytatás.)

Ezalatt természetesen a sphaecelia teljesen bevégezte szerepét, szövete a mindig nagyobbodó sclerotium által alól elszakították és fölfelé tolatik; ez képezi az anyarozsgának sipkaalakú födelét, mely nem sokára leesik (l. 3-ik ábra).

3-ik ábra. Ezalatt természetesen a sphaecelia teljesen bevégezte szerepét, szövete a mindig nagyobbodó sclerotium által alól elszakították és fölfelé tolatik; ez képezi az anyarozsgának sipkaalakú födelét, mely nem sokára leesik (l. 3-ik ábra).

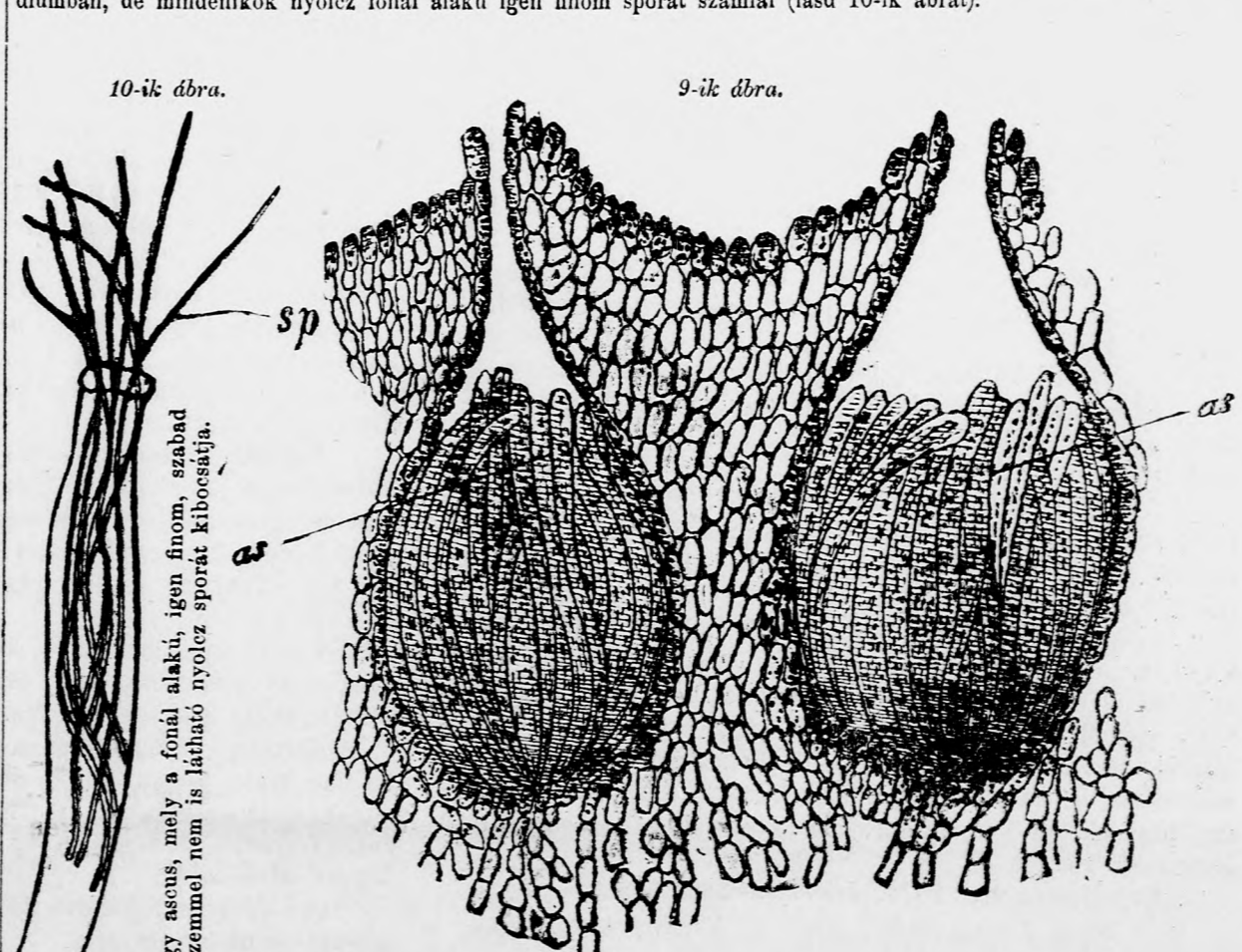
7-ik ábra. Az elébb leírt sphaeceliának conidiumai vagy mindjárt csiraszuk kezdetén, vagy pedig midőn már bizonyos hosszúságot elérték, megint új conidiumokat képesek létrehozni (l. 2. ábrán x), melyek más maghonokra jutván, ott ismét sphaeceliát és sclerotiumot idéznek elő. Így terjed a rozsbetegség még egy és ugyanazon év folytán, miért is nem ritka eset, hogy a rozs földön az előző kifiződésének több stadiumát találjuk.

Jövő tavasszal nedves talajban a kemény sclerotium így virágzik ki: d a tulajdonképeni anyarozsgomba vagy claviceps purpurea; pg penészgomba.

8-ik ábra. A golyóalakú gombafejnek átmetszete, úgy hogy a benne ivalakban elhelyezett palackalakú peritheciumok (pe) kitünjenek.

Egy rozskalász a nagyon is kiemelkedő anyarozs zemekkel, melyeknek csúcsán még látható a sipka alakú födel (sp); ez a háttérbe szorított sphaeceliának maradványa. Nem sokára ez is leesik.

mely egy többé vagy kevésbé hosszú szárból és egy gömbölyű fejcskéből áll (l. 7-ik ábrát). Kezdetben mind a két rész fehéres, később azonban ép oly színűek lesznek, mint maga a sclerotium, a melyből támadnak. Régen e kifejlődési stadium is önálló gombanemek közé számított és sphaeria seu cordiceps purpurea nevet kapott; azonban ha életének menetét nem ismerők, már a színről is bátran állíthatók, hogy a secale cornutummal szorosan összefügg. — A gömbölyű fejcskében megint számtalan palackalakú csiraszókö a peritheciumok foglalnak helyet, melyek a fejcskének kis nyílásain keresztül kihullanak (l. a 8-ik ábrát). Ha egy ily kiesett peritheciumot hosszabban átvágunk (l. 9-ik ábrát) igen sok hosszú, színtelen, közepén kissé bővebb edényt látunk magunk előtt. Ezen ascusok, mert így nevezik azokat, két hétig is megmaradnak az eredeti stadiumban, de mindenikök nyolcz fonál alakú igen finom sporát számlál (lásd 10-ik ábrát).

Két perithecium hosszában átvágra; as a bennök lévő ascusok vagy csira-edények.

E sporák lassanként az edények csúcsain keresztül kifelé jutnak és roppant kicsinyiségüknel fogva (egy anyarozsgam pl. egy millió ily sporát is tartalmaz) a szél által igen könnyen a virágzó rozsrá, első sorban a melyen fekvő földre és annak szélén lévő növényekre vitetnek, a hol elegendő nedvesség mellett a fiatal maghonba számos csiraszókö bocsátanak, azt keresztül kasül hasogatják és felületén repedéseket okoznak; ily nyeliumot mi sphaeceliának nevezünk, melyben a hengeralakú sterigmák a tojásdad conidiumokat kiválasztják. Az előző ily nemű hatása folytán a maghonból egy czukornemű ragadós nedv válik ki, mely tele van a conidiumokkal és a polvákból eseppekben ki is szivárog. E nedv a főnebb említett mézharmat, mely a gomba elterjedését nagyon előmozdítja az által, hogy számos bogárfaj reaszáll, és a benne létező conidiumporakat másóvá is elhurcolják. Ha sikerülne ezen különféle bogarakat a rozsvirágól visszatartani, a gomba terjedését némileg talán megakadályoznók. De ez csak egyike azon eseteknek, melyek bizonyítják, hogy mennyire hiányosak a mi ismereteink a termények léteről. A mit eddig a növények természetjárása és a magnak elhurcoltatásáról a bogarak által tudunk, az bizonyosan csak parányi része ama meszerű tüneményeknek, melyeket eddig mély titok fód. Az anyarozsgombának kifejlődési köre tehát röviden ez: A gömbölyű claviceps purpureának hártájára számos peritheciumot fód be, melyekből néhány nap alatt a palackalakú csiraedények kiesnek; az ezekben lévő fonálalakú sporák képezik a sphaeceliát, melynek hengeralakú sterigmái tojásdad conidiumokat és ezek csiraszuk után ismét másodlagos conidiumokat választanak ki. — Nemsokára hátraszorítatik a sphaecelia és kifejlődik a kemény sclerotium vagyis a secale cornutum, mely jövő tavasszal feléled és bensejéből nő ki a golyógomba, vagyis claviceps purpurea, mely kiindulásunk pontját képezte. (Vége következik.)

3715. sz. k. ig.

Hirdetmény.

Enzennel közhírré tétetik, hogy több helybeli 606., 515., B.B. — B.B. 2123., 692., 657., 2477. és 1923. házszám alatti lakosoknál hátralekös adójuk fedezése végett a m. kir. adóvégrehajtó Stankovits Axentie úr által lefoglalt 1470 p. m. búza, 100 p. m. zab és bognári faeszközök f. é. október 9-ik és 10-én d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján az illető pénzügy hatósági közeg által a város tanácsház-épület előtt eladtni fognak.

Kelt N.-Beckereken, 1874. október 1-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Zahl 3715.

Kundmachung.

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß die bei den in sub No 606., 515., B. B., B. B. 2123., 692., 657., 2477 und 1923 wohnenden hierortigen Steuerzahlern wegen Defung der rüdfständigen Steuer durch den f. Steuerexequenten Herrn Stankovits gepfändeten 1470 Pr. Weizen Frucht und 100 Weizen Safer, wie auch Wagnerholzwerte, am 9. und 10. Oktober l. J., jedesmal um 9 Uhr Vormittags, durch das betreffende Finanzorgan vor dem Magistrats-Gebäude, im Wege der öffentlichen Vicitation veräußert werden.

Stadtmagistrat Gr.-Beckereff, am 1. Oktober 1874.

Ludwig Kulifay,
Bürgermeister.

Број 3715.

Објава.

Овим се до општег знања ставља, да ће се од више под кућеним бројем 606., 515. В. В. — В. В. 2123., 692., 657., 2477. и 1923. станујући овдашњи порезника ради наплате дугујућег пореза у залог узето 1470 кибли жито и 100 кибли зоби, као што и коларска дрва 9. и 10. октобра т. г. по рим. кал. увек пре подне у 9. сати чрез дотичног финансијског званичника пред варошкој кући путем јавне драже продавати.

Од варошког магистрата у Бел.-Бечереку 10. октобра 1874.

Лудвиг Кулифај,
градоначалник.

5741. sz. váltó 1874.

Hirdetmény.

A nagy-beckereki kir. törvényszék 1874. évi augusztus 26-án tartott váltó ülésében a kereskedelmi egyéni cégek jegyzőkönyvében Deutsch Jakab nagy-beckereki lakos nürnbergi kereskedő cég beiktatott, cégbírtokos és üzlete vezető a nevezett.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszékének 1874. évi szeptember 23-án tartott váltó ülésében.

Várad Mihály,
kir. tszéki elnök.

5742. sz. váltó ex 1874.

Hirdetmény.

A n.-beckereki kir. tszéki 1874. évi augusztus 26-án tartott váltóülésében a kereskedelmi egyéni cégek jegyzőkönyvében Staats Pál n.-beckereki fűszerkereskedő cége beiktatott; cégbírtokos és üzletvezető a nevezett.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszékének 1874. évi szeptember 23-án tartott váltó ülésében.

Várad Mihály,
kir. tszéki elnök.

1132/1874. iksz. Torontál.

Arlejtési hirdetmény.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister úr 1874. évi augusztus 30-án, 22.709. sz. a. kelt rendelete folytán a német-écskai községi iskola újbóli építése államsegély mellett engedélyeztetett.

Ezen építmenny vállalkozás utján biztosítása végett 1874. évi október 25-ik napján délelőtti 10 órakor Temes-Torontál tanmegyék m. k. tanfelügyelősége irodájában (Temesvár, Józsefváros, 3 futarutca 133. sz.) csak írásbeli zárt ajánlatok figyelembe vételével fog tárgyalás tartatni, és a beérkezett írásbeli zárt ajánlatok a jelenlevők előtt nyilvánosan felbontatni.

Az építési költség 10,280 ft. 54 krban állapított meg. Ezen készpénzbeli költségekhez a község még természetben kiállít 1970. kézi és 930. igás napszámmal van előszámítva.

A tervek, költségvetés, épületi leírás és építési feltételek 1874. évi október 1-től fogva azon hó 24-ig a fennemlített helyen megtekinthetők, és ugyanott megnézhetők az írásbeli zárt ajánlati minták is.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fent-kített napon és órában az előirányzott építési költség után számítandó 5%-tőlí bnatpénzzel ellátva, a kitűzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli zárt ajánlatukat az 5%-tőlí bnatpénznek melléklése mellett az építési munkálatok biztosításával felruházott alórt tanfelügyelőséghez az arlejtési és építési feltételekben kikötött határidőig küldjék be.

Kelt Temesvárt, 1874. évi szeptember 29-én.

Temes-Torontálmegyék m. k. tanfelügyelősége.

Árverési hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. pénzügyministeriumnak f. é. szeptember 7-én 44.110. sz. a. kelt rendelete alapján közhírré tétetik, miszerint a Bács- és Torontálmegyék közötti titeli Tisza hajóhid átkelési várn és cölöppidj szedési jognak s telen a révvám jognak haszonélvezetének, mindazonáltal a hid és rév szerelvények feltári átvétele és fentartása, ugy az anyagkészeletek készpénzen leendő átvételi kötelezettség mellett 1875. évi január 1-től hat egymásután következő évre leendő bérbeadása tárgyában f. é. október 28-án reggeli 9 órakor Kulán az igazgatósági irodában nyilvános árverés fog tartatni, melyre 1000 ft. bnatpénzzel ellátott vállalkozók meghívtnak.

Az évi haszonbér kiküldési ára 200 ft. Legtöbbet ígérő az ajánlat elfogadása után azonnal tartozik 2000 ft. óvadékok készpénzben, államkötvényekben, vagy jelzálogban nyújtani.

Az árverési feltételek Kulán az igazgatóságnál betekintheők, a hol írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak, de csakugy vétetnek tekintelbe:

a) ha a felajánlott évi bérösszeg betűkben és szóval kitétetik, s több társak együttes ajánlatánál az egyetemleges (solidaris) kötelezettséget tartalmaznak;

b) ha ajánlattevő abban határozottan kijelenti, hogy magát az előtte ismeretes feltételeknek feltétlenül aláveti;

c) ha az ajánlatához 1000 ft. bnatpénz és 2000 ft. óvadék letételére való képességet igazoló okmány mellékelte;

d) ha az ily módon kiállított és felszerelt ajánlat kelőleg lepecsételve, s ily felirattal „Ajánlat a titeli hajóhid bérletére“ tértívény mellett az árverés megkezdése előtt Kulán a m. kir. jószágigazgatóságnál benyújtatik.

Kulán, 1874. évi szeptember 15-én.

A m. kir. jószágigazgatóság.

8001. sz. 1874.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről enzennel közhírré tétetik, hogy özv. Szolárov Stána n.-beckereki lakos végrehajtó részére 90 ft. o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Stojanov Szima kumáni lakos mint végrehajtást szenvedettől lefoglalt és kumáni község 520. sz. tjkönyvben foglalt 1705 fra becsült ingatlan vagyonra nézve a bírói árverés elrendeltével ennek a helyszínen illetőleg a kumáni községhezál leendő eszközlése végett első határidőül 1874. évi október 29-ik, szükség esetében második határidőül november 28-ik napjának mindenkor délelőtti 10 órája tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladtni fog.

Az árverezni kívánók, tartoznak bnatpénz gyanánt az ingatlan becsértéknek 10%-át az árverezőnél letenni. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében lakknak felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be; mert ellenkező esetben részükre Vécsey Béla h. ügyvéd személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhívtnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János kir. bir. végrehajtó, jelentéstétel köteleessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi szeptember 9-én tartott ülésében.

8254. sz. 1874.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Grünbaum Vilmos nagy-beckereki lakos 500 ft. tőke és járuléka kielégítése végett alperes Baracskov Tacza tulajdonához tartozó és a kumáni 254. sz. tjkönyvben, 150 fra felbecsült 237. összeírási számú ház és pótkert felerése, továbbá 2254 fra becsült ugyanazon tjkönyvben A. I. alatt körülírt 1/2 urb. telek fele, A. II. alatt foglalt 1/12 urbéri telek fele A. IV. alatt körülírt 1/6 tartalék telek fele, A. V. alatt foglalt 1/6 tartalék telek fele, végre a + 4512. r. számú szőlő felére nézve bírói árverés útján leendő eladása elrendeltetett, ennek a helyszínen illetőleg Kumán községhezál közölésére az első árverés határideje 1874. évi október 31-ik, a második pedig november 30-ik napjára, mindig délelőtti 10 órára tűzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a bírtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók a becsértéknek 10% bnatpénzzel letenni tartoznak, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapok alatt az árverező bírónál megtekinthetők.

Figyelemzetnek továbbá a többi, nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett helyben lakó megbízottat rendeljenek és annak nevét és lakását a hivatalnál jelentsék be; ellenkező esetben képviseltetésük végett gondnok fog kinevezettni, végre

Felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a perrend 466. §. értelmében a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Az árverés foganatosításával Geiger Manó, kir. telekkönyvi írnek megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi szeptember 16-án tartott ülésében.

8359. sz. 1874.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről enzennel közhírré tétetik, hogy Malogajsky Acza n.-kikindai lakos végrehajtó részére 1500 ft. és jár. kielégítése végett Gruin férj. Gagits Julia beodrai lakos végrehajtást szenvedettől lefoglalt és a Beodra községi 471. sz. tjkvben felvett 2465 frtra becsült bírtok részére nézve a bírói árverés elrendeltettnén, ennek a helyszínen, illetőleg a beodrai községhezál leendő eszközlése végett az első határidőül 1874. évi november 16-ik, szükség esetében második határidőül december 16-ik napjának mindenkor délelőtti 10 órára tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alól is eladtni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bnatpénz gyanánt az ingatlan becsértéknek 10%-át az árverező bíróságnál letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében lakknak felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok Jankovits Pál h. ügyvéd által fognak képviseltetni.

Vége a prdts. 433. és 466. §§-hoz képest felhívtnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János kir. bírói végrehajtó jelentéstétel köteleessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi szeptember 26-án tartott ülésében.

8450. sz. 1874.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről enzennel közhírré tétetik, hogy Pandurov Józsa mellencei lakos végrehajtó részére 56 ft. 70 kr. és jár. kielégítése végett kk. Szivkov Lenka végrehajtást szenvedettől lefoglalt és Mellence község 989. sz. tjkvben 1658. fra becsült 996. számú ház és ehhez tartozó egy nyolczad urbéri telekre nézve a bírói árverés elrendeltettnén ennek a helyszínen illetőleg a mellencei községhezál leendő eszközlése első határidőül 1874-ik évi november 16-ik, szükség esetében második határidőül december 16-ik napjának mindenkor délelőtti 10 órája tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alól is eladtni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bnatpénz gyanánt az ingatlan becsértéknek 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígért vételárt 2 részletben és pedig első felét az árverést helyben lakó végzés jogerőre lépte után 14 nap; második felét pedig 3 hónap alatt 10% kamattal együtt lefizetni, a bnatpénz az első részletbe lesz betudandó. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében lakknak felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhívtnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Chernolatetz Levin, kir. segédtelekkönyvvezető, jelentéstétel köteleessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi szeptember 26-án tartott ülésében.

7901. sz. 1874.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről enzennel közhírré tétetik, hogy Milassin Pósa Hortense pesti lakos végrehajtó részére 800 ft. o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Joczkovits Uros végrehajtást szenvedettől lefoglalt a franyovai község 347. szám tjkvben felvett s 1121 fny ingatlan bírtokrészének végrehajtás utján elárverezése elrendeltettnén, ennek a helyszínen illetőleg a franyovai községhezál leendő eszközlése végett első határidőül 1874. évi november 13-ik, szükség esetében második határidőül december 14-ik napjának, mindenkor délelőtti 10 órája tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alól is eladtni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bnatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverezőnél letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében lakknak felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre Jankovits Pál h. ügyvéd személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prrts. 433. és 466. §§-aihoz képest felhívtnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János kir. bir. végrehajtó jelentéstétel köteleessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi szeptember 26-án tartott ülésében.

Folytatás a mellékletben.

7544. sz. 1874.

Árverési hirdetés.

(3¹)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy a torontalmegyei árvtar végrehajtó részére 1365 ft. o. é. tőke s jár. kielégítése végett nehaj Rankovits Demeter hagyatéka végrehajtást szenvedettől lefoglalt és mellencze község 557. sz. tjkönyvben 5156 ft-ra becsült 18 hold urbéri szántóból álló ingatlan vagyonának végrehajtás utáni elárverezése elrendeltetvén ennek a helyszínén illetőleg a mellenczei község házában leendő eszközésére 1-ső határidőül 1874. évi november 14-ik, szükség esetében 2-ik határidőül december 15-ik napjának mindenkor délelőtti 10 órája tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladani fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígert vételért pedig 2 részletben és pedig az árverésnél azonnal felerészét, és további 3 hó alatt az utolsó részt 6% kamataival együtt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz az I. részletbe léssen betudandó. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítanak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésök végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be; mert ellenkező esetben a részükre Dr. Györgyevits Milos h. ügyvéd személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a prrdts. 433. és 466. §§-hoz képest felhívának mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket e hirdetés közzétételének utolsó napjától, számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó jelentéstétel kötelessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi augusztus 4-én tartott ülésében.

6716. sz. 1874.

Árverési hirdetés.

(3¹)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Keveresan Arkadia

mellenczei lakos részére 55 ft. tőke és járuléka kielégítése végett Kevereschan Naod szintén mellenczei lakosnak a mellenczei 223. sz. tjkönyvben foglalt házból tulajdonát képező és 150 ft-ra becsült jutalékára nézve bírói árverés elrendeltetvén, ennek a helyszínén, illetőleg a mellenczei község házában leendő eszközése végett az első árverés határideje 1874. évi november 10-ik, a második pedig december 10-ik napjára, mindig délelőtti 10 órakor tűzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél fog a becsáron alól el adatni.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzül letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt az árverező bírónál megtekinthetők.

Figyelmeztetnek továbbá a többi nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésök végett helyben lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását a hivatalnál jelentsék be; ellenkező esetben képviseltetésök végett gondnokul kineveztetni, végre

Felhívának mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket a perrend. 466. §. értelmében e hirdetés közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Az árverés foganatosításával Mihajlovits Sándor kir. tiszti bíró jelentése bevérsá mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi szeptember 26-án tartott ülésében.

8448. sz. 1874.

Árverési hirdetés.

(3¹)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy Németh Eleknek Petrovits Dragutin elleni 1051 ft. tőke és járuléka iránti ügyben a 2068/1874. számú végzéssel elrendelt és megkísérlet I. és II. árverés siker eredmény nélkül maradt, ugyanazért a felek közmegegyezésük folytán alperes tulajdonához tartozó nagy-beckereki 2064. sz. tjkönyvben foglalt 2357. és 2363. számú házakból Petrovits Dragutin illető felerésze felbecsülve 1255 ft-ra továbbá a nagy-beckereki 1760. sz. tjkönyvben alperes kizárólagos tulajdonához tartozó és 6380 ft-ra becsült 1783. sz. ház tartozékaival együtt a folyó 1874. évi október 31-ik napjára délelőtti 10 órára kitűzött harmadik árverési határnapon a 2068/1874. sz. végzéssel helyben hagyott árverési feltételek mellett becsáron alul is eladani fognak.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi szeptember 26-án tartott ülésében.

8234. sz. 1874.

II. árverési hirdetés.

(3¹)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy e f. évi június 17-én 6757. sz. a. kelt végzésével 1874. évi augusztus 12-ik napjára kitűzött I. árverés vevők hiányában sikertelen maradt ennél fogva annak foganatosítása végett II. határidőül 1874. évi október 14-ik napjának délelőtti 10 órája tűzetik ki azzal, hogy ez alkalommal a nagy-beckereki 1819. sz. tjkönyvben 1838. öszs.-sz. a. Papazola Miklós tulajdonul felvett s 3000 ft-ra becsült ház csak a becsáron vagy azon felül eladani fog.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó bizatik meg.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi szeptember 16-án tartott ülésében.

Hirdetés.

A „Torontalmegyei takaré- és hitelbank“ igazgatósága részéről ezennel közhírré tételik, hogy a részvényesek f. é. ápril 12-én tartott közgyűlésén hozott határozat folytán kibocsájtott új részvényekre, az igazgató választmány f. hó 1-én tartott ülése határozata szerint, a heten és részvényenként 1 forintnyi részletekben megállapított befizetés. f. évi október 19-én veszi kezdetét.

Az új részvények aláírói ennél fogva felhívának az első részlet lefizetésére, és az ideiglenes részvényjegyek, jogosítványaik visszatérítése, vagy azok hiányában egyszeri bejelentés melletti átvételére.

N.-Beckereken, 1874. évi október 7-én.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank igazgatósága.

(2¹)

Árverés elhalasztása.

A f. hó 11-ére kitűzve volt zálogárverés az akkora eső vásár miatt elhalasztván, az vasárnap f. hó 18-án délelőtti 10 órakor fog a torontalmegyei takaré- és hitelbank nagy termében megtartani; miről a lejárt 902., 903., 995., 1076., 1078., 1190., 1239., 1250., 1257., 1281., 1294., 1300., 1309., 1382., 1432., 1446., 1458., 1471., 1479., 1496., 1500., 1535., 1561., 1562., 1570., 1572., 1573., 1588., 1596., 1620., 1634., 1635., 1660., 1679. számú zálogvevők birtokosai avval értesítetnek, hogy a nyert kölcsönt a fentnevezett határnapig visszafizetni vagy az alólirt igazgatóságnál hosszabbítást kiközölni saját érdekében el ne mulasszák.

Venni szándékozók az eladásra kerülő tárgyak iránt bővebb felvilágosítást az intézet könyvvivőségénél nyerhetnek.

N.-Beckereken, 1874. évi október 7-én.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank igazgatósága.

(2¹)

495. sz. b. v. k. 1874.

(3°)

II. árverési hirdetmény.

A tek. nagy-becskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi július 15-én, 7213. sz. a. kelt végzése folytán közhírré tételik, miszerint a nagy-becskereki 66. sz. tjkönyvben felvett Feketits Mihály és Anna hagyatékához tartozó ingatlanságokra nézve f. é. szeptember 28-ára kitűzött árverés sikertelen maradván f. é. október 28-ik napja délelőtti 10 órára tüzetelt ki a második árverési határidő.

Kelt N.-Becskereken, 1874. évi szeptember 28-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

475. sz. b. v. k. 1874.

(3°)

II. árverési hirdetmény.

A tek. nagy-becskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi augusztus 1-én 7439. sz. alatt kelt végzése folytán közhírré tételik, miszerint a franyovai 940. sz. telekjegyzőkönyvben felvett Knezsev Sándor tulajdonához tartozó ingatlanságra nézve folyó évi szeptember 15-ére kitűzött árverés sikertelen maradván f. é. október 15-ik napja délelőtti 10 órára tüzetelt ki második árverési határidő.

Kelt N.-Becskereken, 1874. évi szeptember 19-én.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

3654. sz. 1874.

(3°)

Pályázat.

Alólírott szolgabíró részéről ezennel közhírré tételik, hogy torontálmegyei antalfalvai kerülethez tartozó Königsdorf községben üresedésbe jött jegyzői állomás, melylyel 400 ft. készpénz, szabad lakás, 4 öl tűzi fa, 4 öl szalma és minden kötvény vagy folyamodványért a megszabott ár van össze-kötve, pályázat utján töltendő be.

Ezen állomásnak választás utjámi betöltése a helyszínen f. é. október 28-ik napjának, délelőtti 9 órára tüzetik ki határidőül, minél fogva a pályázni szándékozók felhivatnak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §. értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig hozzám nyujtsák be. A magyar és német nyelvbeni jártasság írásban is megkívánatik.

Kelt Antalfalván, 1874. évi szeptember 20-án.

Sztojanovits Vazul,
szolgabíró.

860. sz. k. i.

(3°)

Pályázat.

Szerb-Szent-Péter német ajku község képviselő testületének indokolt kérelmére folytán a jegyzői állomás betöltésére kitűzött határidő ezennel elhalasztatik s új választás f. évi október 20-ik napjának, reggeli 9 órára tüzetik ki Szerb-Szt.-Péter községházánál.

Ezen állomással egybekötött járandóság:

- 1) Készpénzben 200 ft.
- 2) Utazási átalány 20 ft.

3) Irodai szerekre 20 ft.

4) Árva kezelési díj fejében 80 ft.

Természetben: 25 p. m. tiszta buza, 25 p. m. kukoricza, 6 öl kemény tűzelőfa, 10 mázsa széna, 10 font gyertya, szabad lakás, kert és fél hold pótkerttel.

Miről a pályázni kívánók azzal értesítettnek, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelt folyamodványaik a fentkitűzött választási napig Perjámos kerület szolgabírójához benyujtani el ne késsenek.

Perjámos, 1874. évi szeptember 15-én.

Hunyár,
szolgabíró.

Pályázat.

(1°)

Szb.-Neuzina község (Torontálmegye) községiskolájában 1874. évi október 20-ik napjáig pályázat nyitatik a kántortanítói állomásra.

Ezen állomás évi javadalma 400 ft. készpénzben, 2 öl tűzifa, szabad lakás az iskolaépületben és 400 ölni házikertnek haszonélvezete, azonkívül a kántorsággal egybekapcsolt stolaris jövedelmek. Tannyelv: magyar és német.

Pályázók sajátkezűleg irt folyamodványukat, tanképesítő bizonyítványokkal valamint eddigi szolgálataikról minősítő nyükkel ellátva alanti iskolaszék elnökségéhez fenti pályázati napig benyujtsák.

Az állomás f. é. november 1-én elfoglalandó.

Szerb-Neuzinán, 1874. évi szeptember 28-án.

Schmidt Mihály,
iskolaszéki elnök.